

การวิเคราะห์งานในตำแหน่งของรองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา
ในกลุ่มวิทยาลัยครุภาคใต้

นายจิรศักดิ์ ทองสร้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974 - 567 - 657 - 8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012458

TASK ANALYSIS OF VICE-RECTOR FOR PLANNING AND DEVELOPMENT
IN SOUTHERN TEACHERS COLLEGES

Mr. Cherasak Tongrouy

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974 - 567 - 657 - 8

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า งานในตำแหน่งของรองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ประกอบด้วยภารกิจและกิจกรรมที่ปฏิบัติดังนี้

ค้ำานการวางแผนทั่วไป ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อกำหนดรูปแบบ ขอบข่ายของการพัฒนาวิทยาลัย ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ จัดทำแผนพัฒนานำเสนอคณะกรรมการประจำวิทยาลัย เพื่อพิจารณาตัดสินใจ ร่วมวิเคราะห์แผนงานและโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดสรรงบประมาณสนับสนุน รับผิดชอบในการประชุมบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนงานและโครงการ รวบรวมแผนงานและโครงการของหน่วยงานภายในวิทยาลัย ประสานงานค้ำานแผนงานต่าง ๆ กับบุคคลและหน่วยงานภายนอก

ค้ำานการวางแผนวิชาการและการวิจัย ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานและร่วมมือกับรองอธิการฝ่ายวิชาการสำรวจความต้องการค้ำานกำลังคนและอาชีพในท้องถิ่น เพื่อกำหนดแนวทางในการเปิดสอนวิชาเอกและการรับนักศึกษา การประสานงานกับผู้บริหารระดับต่าง ๆ เสนอนโยบายและเป้าหมายในค้ำานการวิจัยของวิทยาลัย ตลอดจนการพัฒนามูลากรค้ำานการวิจัยให้คณะกรรมการประจำวิทยาลัย จัดหาทุนสนับสนุนการวิจัยแก่บุคคลและหน่วยงานภายในวิทยาลัย การประสานงานค้ำานการวิจัยกับหน่วยงานอื่น ๆ ภายนอกวิทยาลัย ตลอดจนการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ค้ำานงานวางแผนบริการทางวิชาการแก่สังคม ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจความต้องการค้ำานวิชาการและวิชาชีพของสังคมเพื่อกำหนดนโยบาย เป้าหมาย รูปแบบแผนงาน และโครงการในการให้บริการ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในวิทยาลัย เพื่อให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม จัดหาและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานค้ำานบริการวิชาการและวิชาชีพ รับผิดชอบการดำเนินงานตามโครงการพิเศษอื่น ๆ ที่วิทยาลัยได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการให้บริการ

ทางวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม การติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงาน
ที่ให้บริการกับชุมชนกับผู้บริหาร

คํานการวางแผนทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ประกอบด้วย
กิจกรรมที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาหารือ และประสานงานเกี่ยวกับแผนงาน โครงการ
กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามแผนงาน และ
โครงการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

คํานการวางแผนบุคลากร ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการประสานงานกับ
ผู้บริหารระดับต่าง ๆ เพื่อวางแผนอัตรากำลังบุคลากรของวิทยาลัย ตลอดจนกำหนด
เกณฑ์ในการจัดอัตรากำลังให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ภายในวิทยาลัย ร่วมวางแผนพัฒนา
บุคลากรของวิทยาลัยกับผู้บริหารอื่น ๆ การเสนอขออัตรากำลังบรรจุใหม่เพิ่มเติม

คํานการบริหาร ประเมิน และปรับปรุงแผนงาน ประกอบด้วยกิจกรรมที่
เกี่ยวกับการควบคุม ตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ
ของหน่วยงานต่าง ๆ การให้คำแนะนำปรึกษาในการปรับปรุงแผนงานและโครงการให้
เหมาะสม การกำหนดรูปแบบ วิธีการ และให้คำแนะนำแก่ผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ
ในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ สรุปและจัดทำรายงานผล
การปฏิบัติงานประจำปีของวิทยาลัย

คํานการบริหารทั่วไป ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ
ประจำปีของวิทยาลัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน เสนอคณะกรรมการพิจารณา การควบคุม
ดูแลและรับผิดชอบการดำเนินงานของศูนย์วิจัยวางแผนและพัฒนา ศูนย์ฝึกอบรมและบริการ
วิชาการ การกำหนดรูปแบบและมีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร
ของวิทยาลัย เพื่อนำเสนอขอพิจารณาทัศนคติ การอนุมัติ สั่งการ ในเรื่อง
ที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบและเรื่องอื่น ๆ ที่อธิการมอบหมายในฐานะผู้บริหารระดับสูง
ของวิทยาลัย

Findings

The Vice-Rector for planning and development should perform the following :

Planning in general. He/she should collect and analyze data useful to the development of the college developmental plan, coordinate with other units both external and internal in the development of plan and submit it to the teachers college board, analyze the college's operational plans and projects, and orientate the college personnel to the teachers college's plan.

Academic and research planning. He/she should cooperatively conduct manpower need assessment survey necessary for enrollment planning with other administrative bodies, formulate the college's goals, policies , and staff development regarding research works to the college board, seek for research grant and cooperation from external sources, and hint the application of research findings.

Community services planning. He/she should conduct community service need assessment survey useful to the development of goals, policies, projects, and activities. He/she should act as a coordinating agency in providing community services to the community as well as to seek and allocate fund for the effective offering of the service, responsible for special projects of the college concern with community services, communication with external and internal organizations related to community service activities.

Religion, arts, and cultural promotion planning. He/she should consult and coordinate with other units in formulating the college plan concerning religion arts and cultural promotion as well as supporting and encouraging personnel to perform their tasks according to the plan.

Personnel planning. He/she should coordinate with other college administrative bodies in the development of the college's manpower plan. He/she should participate actively in the development of staff development projects as well as prepare requests for new position.

Administration, evaluation and modification of plan. He/she should control, supervise and follow up the implementation of the college's plans and projects as well as to generate advise useful to the revision of those plans, projects and evaluation procedure. He/she should prepare the college annual and summary report.

General administration. He/she should prepare the college's annual budget request, control and supervise the centre for research and development as well as the centre for training and academic service. He/she should generate recommendation regarding to personnel appraisal and should execute tasks assigned to him by the college rector.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ความเห็น แก่ไข และแนะนำมาโดยตลอด รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์ อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทพานิช ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สังข์ อุทรานันท์ อาจารย์พะยอม แก้วกำเนิด อาจารย์สุวรรณ จันทร์สม อาจารย์ ดร.ถนนม อินทรกำเนิด รองศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี อาจารย์กมลชาย กระจายวงศ์ และอาจารย์ไพรัช วนาพรรณ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ศิริเรก พรสีมา ที่ได้กรุณาปรับปรุงแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ชูศักดิ์ เอกเพชร และอาจารย์ ดร.ณรงค์ พุทธิชีวิน ที่ได้ให้การสนับสนุนตลอดจนให้คำแนะนำช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัย

และขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง สำหรับผู้บริหารในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

จิรศักดิ์ ทองสร้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญ	ฎ
สารบัญตาราง	ท
สารบัญแผนภูมิ	ฑ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อจำกัดในการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
วิธีดำเนินการวิจัย	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
การกำหนดตำแหน่งการปฏิบัติงาน	14
การวิเคราะห์งานและกำหนดงานที่ต้องปฏิบัติ	17
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผน	28
บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของวิทยาลัยครู	34
ระบบการบริหารงานของวิทยาลัยครู	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	งานในหน้าที่และความรับผิดชอบของรองอธิการฝ่าย- วางแผนและพัฒนา	56
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	62
	สรุป	69
3	วิธีดำเนินการวิจัย	72
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	72
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	72
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
	การวิเคราะห์ข้อมูล	75
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
	การวิเคราะห์สถานภาพของผู้บริหาร	78
	การวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิบัติหรือรับผิดชอบของรองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา..	81
	การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่รองอธิการฝ่าย วางแผนและพัฒนาควรปฏิบัติหรือรับผิดชอบเพิ่มเติม	96
	การวิเคราะห์เหตุผลและความคิดเห็นประกอบเกี่ยวกับงาน ที่รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาควรปฏิบัติหรือรับผิดชอบ..	98
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105
	สรุปผลการวิจัย	106
	อภิปรายผล	113
	ข้อเสนอแนะ	132

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	133
ภาคผนวก	138
ประวัติผู้เขียน	165

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรจำแนกตามสถาบัน และตำแหน่งทางการบริหาร	73
2	สถานภาพของผู้บริหาร	78
3	สภาพการปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือรับผิดชอบของ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในคํานการวางแผนทั่วไป	82
4	สภาพการปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือรับผิดชอบของ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในคํานการวางแผนงานวิชาการและ การวิจัย	84
5	สภาพการปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือรับผิดชอบของ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในคํานการวางแผนบริการทาง วิชาการแก่สังคม	86
6	สภาพการปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือรับผิดชอบของ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในคํานการวางแผนทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม	88
7	สภาพการปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือรับผิดชอบของ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในคํานการวางแผนบุคลากร	90
8	สภาพการปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือรับผิดชอบของ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในคํานการบริหาร ปรับปรุง และ ประเมินผลแผนงาน	92
9	สภาพการปฏิบัติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือรับผิดชอบของ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนาในคํานการบริหารทั่วไป	94

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงสายการบริหารวิทยาลัยครูตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ..	46
2	แสดงสายการบริหารงานของวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัย ครู	48
3	แสดงการแบ่งส่วนราชการของวิทยาลัยครู	52
4	แสดงโครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัยครู	55